JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

V.

Ještě nikdy, ani když měla se na nebi zjeviti kometa, ani když předpovědělo bylo zatmění měsíce, neočekávali Letňanští večera s takovou netrpělivostí a všeobecným napjetím, jako v onen den, kdy společnost Jarolímkova na prknech, jež znamenají svět, měla se představiti místnímu obecenstvu.

Divadelní cedule, jež Svatoslav Matěj Kropáček po městě byl nalepil, od časného rána byly oblehány. Domácí občanstvo znalo sice již všecky jednající osoby vlastenecko-romantické smutnohry nazpamět, ale proto přece se tu tlačilo, aby své rozumy a všecky o hercích nasbírané zprávy mohlo sdíleti s obyvateli několika přifařených vesnic, již namnoze neměli posud ani tušení o tom, co se připravuje. Řeči bylo tedy na všech rozích dost a dost a nemluvilo se ovšem o ničem jiném, než o divadle.

Pantátové z okolí namnoze přijímali zprávy s ledovou lhostejností. Co jim po divadle! odbývali měšťáky, dokazující důležitost dnešního dne pro celé město a i všecky přifařené obce, jež přece také do jisté míry byly na této slávě sůčastněny. Jakživo tu ještě nic takového nebylo a nemusilo být zas! Kdo pak má za nynějších zlých časů peníze na takové zbytečnosti!

Ale veřejné mínění Letňanské, jež bylo již docela získáno pro Jarolímkovu společnost, agitovalo horlivě. Byla to přece jen sláva a vyznamenání pro město, a od Jarolímka tuze pěkné, že si na svou obec vzpomněl. Nejzkušenější v těch věcech, mistr Kubík, jenž ovšem nejvíce pochytil od Karolinského, po celém městečku vykládal, že Jarolímek vlastně přinesl velkou oběť, když zapadl do takového malého hnízda, kde mohl hráti sotva třikrát v týdnu, a za směšně nízké ceny, kdežto ve velkých městech, jichž měl právě celou řadu na vybranou, tlačili se lidé denně u pokladen, že šlo až o život. A poněvadž v žádném z nejslavnějších světových měst není lokální patriotismus tak vyvinutý, jako právě v malých zapadlých městečkách, tu pokládal za svou povinnost přičiniti se, aby divadelní představení dopadlo co nejslavněji.

Jen jedno nechtělo na rozum některým občanům, kteří viděli slavný výjezd Jarolímkovy společnosti a spočetli si na prstech asi dvanáct nebo třináct osob, kdežto na divadelní ceduli bylo jen králů, knížat a jiných velkých pánů ke dvaceti a kromě nich ještě celá řada menších lidí. Kdy a kudy dostali se ti druzí do Letňan, že je ani živá duše neviděla! Ovšem byl tu zase mistr Kubík, jenž toho dne byl všude "po ruce", a ten to jakž takž vyložil. Vzpomněl si, že kdysi kdesi v Dolních Rakousích viděl, jak jeden herec v různém přestrojení hrál najednou, totiž v jeden večer Karla Móra i France Móra, tohoto k vůli snadnějšímu rozeznání se zrzavou, onoho s černou parukou. Někteří občané, opatření bujnější fantasií, to pochopili, ale jiní vrtěli povážlivě hlavami, že je to přece jen nějaký "šizunk", a upokojili se teprve, když je mistr Kubík ujistil, že to právě je to největší umění, hraje-li herec dvě úlohy a každou jinak, a když jim připomenul, jak často se stalo na pimprlové komedii, že princezna spustila vysmoleným basem a poustevník nebo jiné individuum mužského rodu slaďoučkým ženským hláskem.

Toho památného dne bylo v Letňanech všecko jaksi nohama vzhůru. U kostela, kde jindy "stavívali oltáře" až do půl rynku, bylo jen několik nejabsolutnějších samot, poněvadž všecko točilo se kolem oněch polepených nároží jako mouchy kol cukru. A i ti nejpracovitější mistři, již jindy s výjimkou své hodiny, kdy v kostele byla "velká", pracovali až do oběda, jakoby chtěli dohoniti, co se za celý týden promeškalo, dnes ve svátečním úboru stáli před domy nebo zaběhli si do hospody na trochu klepu a holbu piva. —

Vždyť přece nešlo jen tak o něco nepatrného. Kde kdo v městečku znával Veneu Jarolímků jako nadějného výrostka nebo alespoň o něm slýchal. Několik let se o něm mluvívalo, kdy ho asi přivedou domů šupem, potom zase počítali dobří sousedé, kdy už bude prohlášen úředně za mrtvého. A právě teď, když do toho bylo už nedaleko, vrátí se. A jak! S celým zástupem lidí a jako ředitel. A ředitel je přece jenom ředitel! Kolik pak máme ředitelů v Letňanech? Jeden — pan ředitel panství — a pak už dost! Ani ve škole nemají ředitele; to je jen pan řídící.

Co svět světem stál, z letňanských synků kromě několika pánů páterů nevyvedlo se nic, než zmíněný již "oficír". A teď najednou mají vidět domácího člověka hrát divadlo.

Všichni těšili se, dopadne-li to pěkně, jaká to bude radost a sláva pro celé městečko. A starému Jarolímkovi, purkmistrovi by to přáli, neboť to je z gruntu dobrý člověk!

A dopadne-li to špatně, tím lépe! Bude aspoň čemu se smáti. A dobře na něho, na purkmistra! Však beztoho celý ten rod ně neví, jak vysoko hlavu nosit. Ostatně jsou zde ještě lidé, kteří dobře pamatují, jak se staré Jarolímce vykládalo ve zlé, že dobrého jinak chlapce svým mazlením jen pokazila. Kdyby mu byla tak tuze nehověla, mohl zůstat doma, vyučit se kupectví, a — byl by jistě měřil a vážil lépe, než ten držgřešle a škudlil, Blažej Jarolímek mladší.

Tak tedy mělo celé městečko po celý den dost látky k hovoru a úvahám, při čemž konečně s pravidelností již obvyklou a v přiměřenou hodinu dostavil se soumrak a s tím soumrakem večer, onen velký, památný večer — —

Bylo-li v celém městečku dosti rozechvění, v domě Jarolímkově byla již od rána hotová rebelie.

Mladí Jarolímkovi přišli pozdě večer po zkoušce domů, když již u Blažejů všecko spalo. Poněvadž byli vlastně hosty starého pána, vytratili se ráno zas brzy z domu a jen tak že na chvilku zaskočili k bratrovům, aby Václav svou ženu představil. Ale ta chvilka stačila úplně k otrávení obou manželů.

Paní Tereza nenechala na švakrové ani vlásu rovného a Blažej volky nevolky musil hubovat také, ač mu to nějak nešlo zrovna od srdce. Jak nerad viděl bratra a na oba díval se předpojatě a s nechutí, nemohl přece nepovrovnávati. A to porovnání dopadlo ovšem pro jeho ženu nepříliš lichotivě, což vzbuzovalo jeho žárlivost i nechuť.

K dovršení všeho pak starý pán, jenuž se dnes dlouho nějak nechtělo z domu, rozplýval horováním o ředitelových a vypravoval hotové divy o roztomilosti a rozšafnosti své druhé snachy. Ba dědeček začínal již mluviti jaksi s respektem o hereckém umění! Ujištění, že Václav nedá se ničím zlákati z cesty slávy a brzy zase odcestuje, přijali sice kupcovic s potěšením, jež ani zakrýti nedovedli, za to však méně nadšeni byli zprávou, že dědeček zamýšlí si vzíti jedno nebo docela obě ředitelovic děti na vychování. Byli ovšem oba dosti opatrní, aby na dědečka hned "vybafli", ale když pak osamělí, spustili oba trpce i zlostně.

"To by mi tak ještě scházelo, abych měla pro cizí fakany vařit a na ně spravovat," hubovala kupcová. "Divoké to bude, jako od čtyřu cirkusů. Tuť vám komedianti!"

"Prosím tě, Terezko, nemluv a nehuboj, pokud nevíme! Což budeš-li si Václav na to dobře platit!"

Tu uvolnil štěnkovalo.

"No, uvidíme, jak on si to myslí. Snad má snaum a nebude chtít něco takového zadarmo? Člověk je tuhle rád, když tak to-kobyli obhájí a má se při tom na chlebě."

"Ba ně, ně," radostí Blažej bolestně, zapomínaje, že jsou se ženou sami a beze svědků, a že je tedy docela zbytečno počínati lamentaci na zlé časy a špatné obchody.

"Nu a co večer? Snad abychom ani nikam nešli?" začínala kupcová zase s jiné strany. "Nemusíme ukázat, že tak tuze o to stojíme, jako bychom byli jakživi nic neviděli."

"Jak pak bychom to mohli udělat?" podivil se Blažej a zcela zbytečně počal přemlouvati ženu, jež by byla za celý svět nezůstala doma. "Prosím tě, co by tomu řeklo celé město? A bylo by to hned jako vypovězení přátelství, a člověk přece neví —"

"Když myslíš, půjdeme tedy," ochotně rozhodla paní Tereza. — "Však jsem už beztoho dychtiva vidět na jevišti to zázračné stvoření, jež dědečkovi div hlavu nepomátlo. Já vím, že o mně jakživ nefantazíroval — a o tobě také ne," dodala jízlivě, aby muže trochu popíchla.

Ale pan Blažej ani neodpověděl. K čemu se zlobit? Však ho uvnitř dost hryzlo pomyšlení, že jeho bratr, ten ničema, jak ho v duchu tituloval, našel si takovou "ženskou", že o ní i jinak zdrželivý otec vyzpěvoval přímo chvalozpěvy. Měl pan Blažej dobré oči a nemohl sám sobě zapříti, že oba manželé ředitelovic byli lidé, před jakými se na potkání smeká.

"Nu což? Půjdeme a shlédneme tu slávu!" řekl trpce. "Ale to povídám, ať se mi na to nějak vystrojíš!"

"Hanbu jsem ti snad ještě nikdy nedělala? A jak bych se strojila? Jsem přece — chvála bohu — pořádná měšťanská paní a žádná komediantka, abych na sebe věšela všelijaké famfrnochy!"

Leč přes to měla paní kupcová po celý den se strojením takové starosti, jakých snad ode dne své svatby nezažila. Všecky poklady své šatny vybrakovala na světlo denní, všecky své skvosty na sobě vyzkoušela, aby si jen dodala lesku. A kdyby se to pro váženou měšťanku hodilo a ještě více, kdyby v Letňanech byl k dostání pudr, líčidlo a jiné krášlicí prostředky, o jichž existenci paní Tereza měla jen temné tušení, byla by jich snad použila, aby jen nezůstala za švakrovou, kterouž nenáviděla hned od prvního setkání.

Za takových okolností je pochopitelno, že oběd u kupců nestál dnes za mnoho — a štěstím bylo, že ředitelovic nepřijali pozvání — a že manželé nebyli ještě hotovi, když starý pán již naléhal, že pomalu je čas do divadla.

Purkmistru Jarolímkovi, jenž přede vším měl na mysli starost o pokladnu, na niž dohled byl dobrovolně na sebe vzal, konečně nezbylo než vypraviti se napřed s důrazným připomenutím, že do divadla nesmí se chodit jako do holubníku.

Zatím před domem "u bílého lva" bylo již živo, jako o nějakém jarmarce či o pouti. Ze všech stran scházeli se sousedé se sousedkami, sestavovali se dle příbuzenstva i řemesel ve skupiny a všude horlivě rokovali o požitcích, jež je dnes čekaly. Také venkov byl dosti slušně zastoupen, neboť pantátům, než domů došli, rozleželo se to přece jen v hlavách, že takovou komedii snad hned tak zase v Letňanech neuvidí.

Jako obyčejně na venkově bývá, nechtělo se nikomu dovnitř, aby nebyl první. Všichni čekali, až někdo začne. Lidé, kteří obvláště dbali na čest — a to byli držitelé starých patricijských domů na náměstí — ti byli ovšem ponejvíce ještě doma a stáli oblečení a připravení se svými ženami za zárlonami vyhlížejíce, zda již čas, aby i oni zjevili se mezi lidem. (Pokračování.)

Jest již starým zvykem léčiti rheumatismus, dnu, neuralgii atd. "Pain Expeller-em" dra. Richtra. Pravý "Pain Expeller" jest v každé lékárně v Americe k dostání a ponáší se dle ochranné známky kotvy. Nutno si tudíž při nákupu toho pozorněti.

OZNÁMKOVÁ KANCELÁŘ.

Obstarávám a přijímám oznámky do všech českých, slovanských polských a chorvatských časopisů v Americe. Jsem výhradní oznámkový zástupce těchto časopisů. Podám Vám všechny informace, týkající se výhod, které se poskytují oznamovatelům a obchodníkům, kteří si přejí oznamovat. Obstarávám překlady do všech řečí. Pošlu Vám seznam všech mezislovanských časopisův na požádání.

Alois J. Sankař,
115 Dearborn Str.,
Chicago, Illinois.
39tf

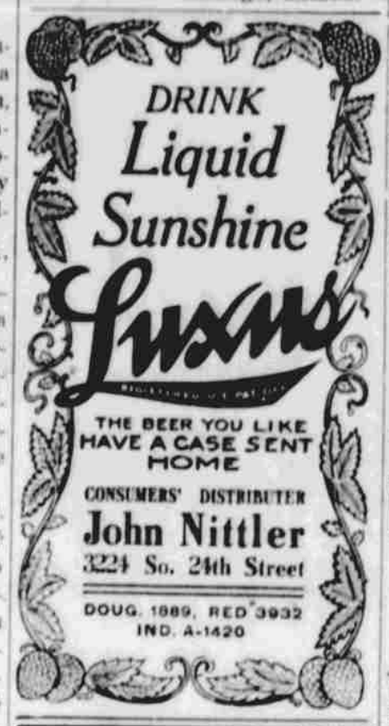

Moderně zařízený a největší
řeznický a uzenářský závod
vlastní nejstarší řezník,
V. F. KUNCL,
č. 1244 So. 13th St., Omaha.
Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakož i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoliv jinde. Zboží možno objednati telefonem: Douglas 1199. 28-tf

Dr. Geo. F. Šimánek
český lékař a ranhojič
v čísle 1262 jižní 13. ul., Omaha.
Úřadní hodiny: Od 2 do 4:30 odp. a 6:30 do 7:30 večer. — Tel. 3769
Obydlí v čís. 1605 již. 10. ul.
Res. Tel. Douglas 1964.

Zdarma všem trpícím mužům a ženám
Obdržíte na zkoušku lék úplně zdarma na týden.
Wheelerovo Bylinné thé jest sílitel jater a ledvin a krvečistitel.
Muži, ženy, ditky a starouškové.
Nyní jest všude nejvíce nemoce že ani nevíte, co Vás více boli, a tu náš lék dá úlevu a zdraví.

Jest to čistý přírodní lék a poskytne úlevy při zácpě, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, bolesti v zádech, nezáživnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v kříži, rozčilenosti, zemdlenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žloutence, pupencích, vyrážce, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, boulích, nádorech, ničejích, zastaralých bolestech a všech nečistotách krve a ledvin.

Je-li ho upotřebeno jakožto odváděcího prostředku v případě nepovolné stolice, nejsou pociťovány špatné výsledky, ani bolestný, odporný pocit jako při užívání všech jiných prostředků takových, jako pilulek atd. Jest to prostředek, dodávající chuti a síly celé soustavě, v jakémkoliv stáří a nemoci.

Každá bylina v něm koná svou zvláštní povinnost a dohromady hojí více než jednu nemoc v těle.

Máme též zaručené léčení pro KATAR a pro různé Vaše nemoce. Popište s důvěrou svou nemoc a pošleme Vám obratem pošty lék na zkoušku a knížečky o nemocech. Neposílejte peněz! Zkouška Vás přesvědčí. Adressa:

MARIE VOTÝPKA, care of
Theopholine Remedy Co. So. Bend, Ind.

Lee-Glass-Andreesen Hardware Co.
prodává ve velkém
zlacené, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Cínovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostnatý drát, břebíky, nožířské zboží, bicykly, střelné zbraně, náboje a sportovné zbožívšeho druhu.
9th and Harney Streets Omaha, Neb

Letní sazby pro turisty
NA Illinois DRÁZE Central
Turistické lístky na prodej u Illinois Central. Vejdou v platnost 1. června a platí do všech výletních letních míst v okolí velkých jezer, do Ontario, Quebec a novoanglických států. Stejně prodáváme lístky s 30-denní platností za velmi snížené ceny do stejných míst. Máme zvláště lákavé sazby na různých routách s čátečnou jízdou po vodě.
Sazby a podrobnosti s radostí budou vám sděleny, požádáte-li za to v City Ticket Office, 1507 Farnam ul., i dopisem.
44-1 SAMUEL NORTH,
Distriktní jednatel (Dist. Passenger Agt.)

Špatnou věc lidé nenápodobí. Severovy Léky jsou často nápodobeny, což dokazuje, že jsou dobré.

Počněte dnes!

Jste zemdlení, unavení, ochablí, vysílení? Stěžujete si na slabost, že se sotva vláčíte? Nenechte to tak, neváhejte ani chvíli a počněte dnes užívati

Severův Životní balsám.

Zastaví další úbytek těles ných sil, navrátí sílu, svěžest a zajistí pevné zdrav í. Napraví a zmocní krev chud krevných i bledých, odstraní vleklou zácpu a povzbudí žaludek, střeva, játra k normální činnosti. Cena 75c

Obzvláště účelný lék pro slabé ženy a dívky.

Pan E. Novák z Forgelsv ille, Pa., psal nám nedávno takto: "Od té doby, co užívám Severův životní balsám, zdraví můj e znamenité se zlepšilo, tělesná síla se vrátila a můj žaludek, střeva i játra konají svoji práci řád ně. Jest nejlépe v každé nemoci obrátiti se na Sev erovy Léky, poněvadž pomohou."

Téměř všichni lékárníci prodávají Severovy Léky. Žádejte v lékárně tyto a nedejte jiných. Není-li jméno "Severa" na obalu, pak to není ten pravý lék.

Silné nervy

jsou potřebné k denním úspěchu ve všem. Pro účinu denního přepracování, trampot a starostí, nervosti a nervové ochablosti není nad

Severův nervoton.

Přináší účinky nervové posilující, léčí nervové vyčerpání a odstraňuje nervové bolesti hlavy. Vědecká silička pro matky vyčerpané domácími starostmi a po porodu. Cena $1.00.

Pracující lidé

dobře vědí, jakým dobrodiním jest míti po ruce spolehlivé mazání na obličeje i namožené svaly po těžké práci i k léčení nakožních poranění.

Severův Olej sv. Gothardu

má takové dobré lojové vlastnosti, které jej činí hledaným na bojení pohmožděnin, vyvrkotin, revmatismu, nervosy, neuralgie, úbytě, otlučených kloubů a svalů, jakož i poranění, jež často potkávají pracujícího člověka. Cena 35 centů.

Lékařská porada udílí se zdarma.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA